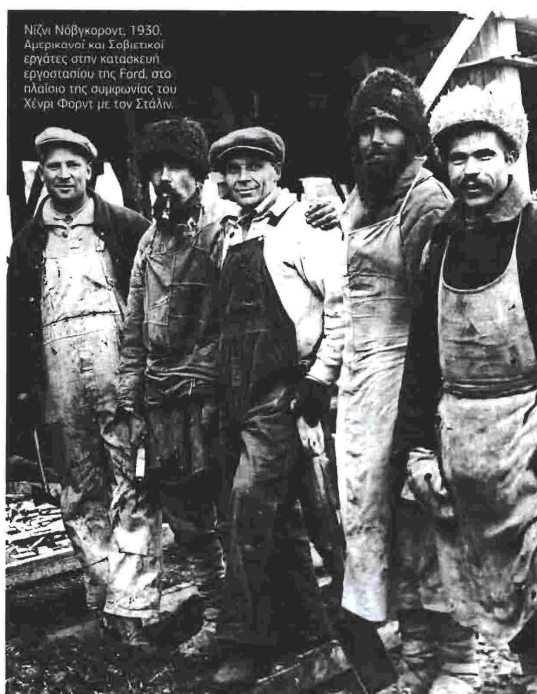

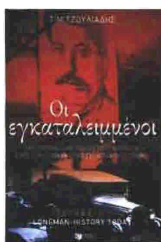
Πρώτη έκδοση

Στην παγωμένη Γη της Επαγγελίας

Όταν οι Αμερικανοί εκλιπαρούσαν να μεταναστεύσουν στην ΕΣΣΔ του Στάλιν.
 ΑΠΟ ΤΟΝ ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ

Ντόνι Νόβγκοροντ, 1930. Αμερικανοί και Σοβιετικοί εργάτες στην κατασκευή εργοστασίου της Γκόρτ στο πλαίσιο της συμφωνίας του Χένρι Φορντ με τον Στάλιν.

Τίμ Τζουλιάνος, «Οι εγκαταλειμμένοι». Από τη μεγάλη ύφεση στα γκούλαγκ. Ελίδα και προδοσία στη Ρωσία του Στάλιν. Μτφρ. Μαρία Φακίνου. Εκδ. Πατάκη, σελ. 540

«Για πρώτη φορά στη σύντομη ιστορία της χώρας ήταν περισσότεροι αυτοί που εγκατέλειπαν τις Ηνωμένες Πολιτείες από αυτούς που έφταναν. Και καθώς η κοφτερή αιχμή της φτώχειας ακόνιζε την αποφασιστικότητά τους, η επιθυμία να ακολουθήσουν αυτή την ξεχασμένη έξοδο μετατράπηκε, όπως λέει το ρητό, από σπίθα σε φωτιά. Μόνο τους οκτώ πρώτους μήνες του 1931, το Αμτοργκ-το σοβιετικό πρακτορείο εργασίας με έδρα τη Νέα Υόρκη- έλαβε περισσότερες από εκατό χιλιάδες αιτήσεις Αμερικανών να μεταναστεύσουν στην ΕΣΣΔ. Τέτοια ήταν η ενθουσιώδης ανταπόκριση στις καταχωρίσεις που έκαναν οι Σοβιετικοί σε εφημερίδες, διαφημιζοντας μόλις 6.000 θέσεις εργασίας για ειδικευμένους εργάτες στη Ρωσία. Στα γραφεία του Αμτοργκ στο Μανχάταν, πλήθος εργατών συνωστίζονταν στους διαδρόμους μαζί με

τις γυναίκες, τα παιδιά και τα κατοικίδια τους, εκλιπαρώντας για ένα εισιτήριο γι' αυτήν τη "Γη της Επαγγελίας". Δέκα χιλιάδες φερέλπιδες Αμερικανοί προσελήφθησαν εκείνη τη χρονιά ως μέρος της επίσημης "οργανωμένης μετανάστευσης", οι οποίοι δέχτηκαν τα καλά νέα με χαρά που θύμιζε περισσότερο νικητές λοταρίας παρά οικονομικούς μετανάστες».

Αμερικανοί που επιθυμούν διακαώς να μεταναστεύσουν στη Σοβιετική Ένωση; Μοιάζει με ένα ακόμα σύντομο ανέκδοτο, αλλά δεν είναι. Καταμεσής της οξυτάτης οικονομικής κρίσης που έπληξε τις ΗΠΑ μετά το κραχ του 1929 και πριν από την έλευση του Ρούσβελτ στον Λευκό Οίκο, την πολιτική του Νιου Ντιλ κ.λπ., με την αργή αλλά σταθερή ανάκαμψη της αμερικανικής οικονομίας, οι όροι είχαν αντιστραφεί: το αμερικανικό όνειρο είχε μετατραπεί σε τέτοιο εφιάλτη, που ξαφνικά η Σοβιετία του Στάλιν έμοιαζε με Γη της Επαγγελίας. Αγκωστη πτυχή, εξαιρετικά ενδιαφέρονσα και με ποικίλες παραμέτρους και ανατροπές, την οποία αξιοποιεί δεξιοτεχνικά ο Τίμ Τζουλιάνος σε αυτή τη συναρπαστική αφήγηση.

Μέσα από επίσημα αρχεία, απομνημονεύματα, ανταποκρίσεις εφημερίδων και συνεντεύξεις, ο Τζουλιάνος φέρνει στο φως ένα πραγματικό θρίλερ. Όπως αντιλαμβάνεται κανείς, οι χιλιάδες των Αμερικανών που αναζήτησαν μια καλύτερη ζωή στην «αντίπερα όχθη» βρέθηκαν μπροστά σε έναν εφιάλτη: σε ένα κράτος-τρομοκρατία, σε ένα καθεστώς καταστολής - η δεκαετία του '30, εξάλλου, ήταν το αποκορύφωμα του τρόμου του σταλινικού απολυταρχισμού. Ετσι ο Αρκτικός Κύκλος έγινε τόπος μαρτυρίου, η ανθρωπινή αθλιότητα και η αξιοπρέπεια άγγιζαν τον μέγιστο βαθμό σχεδόν ταυτόχρονα, καθώς δεν είχαμε μονάχα τις εκτελέσεις και τους εγκλεισμούς των Σοβιετικών (ή το ξεπούλημα των απλών Αμερικανών από συμπατριώτες τους διπλωμάτες), αλλά και μοναδικές στιγμές αλληλεγγύης και ανθρωπιάς.

Ο Τίμ Τζουλιάνος είναι Βρετανός συγγραφέας και κινηματογραφιστής. Γεννήθηκε το 1968 και σπούδασε Φιλοσοφία, Πολιτικές Επιστήμες και Οικονομικά στην Οξφόρδη. Έχει γυρίσει ντοκιμαντέρ για το BBC, το Channel 4, το NBC και το National Geographic Television. Το βιβλίο του «Οι εγκαταλειμμένοι» απέσπασε το Longman-History Today Award. ■